

แนวทางการบริหารงานกิจการลูกเสือในสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี

Guidelines for the Boy Scout Administration in Schools under the Secondary
Educational Service Area Office Kanchanaburi

พฤทธิอุกฤษฏ์ ช่างเรือนกุล^{1*}, สาโรจน์ เป่าวงศากุล² และนิพนธ์ วรรณเวช³

Pruatukrit Changrueankul^{1*}, Saroch Pauwongsakul² and Nipon Wonnawed³

^{*1,2,3} สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี กาญจนบุรี 71000

^{*1,2,3} Educational Administration, Faculty of Education, Kanchanaburi Rajabhat University, Kanchanaburi 71000

Received : October 21, 2025 Revised : December 2, 2025 Accepted : December 9, 2025

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการบริหารงานกิจการลูกเสือในสถานศึกษาและแนวทางการบริหารงานกิจการลูกเสือในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี

ตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี จำนวน 318 คน โดยใช้การสุ่มแบบชั้นภูมิตามสหวิทยาเขต และผู้ให้ข้อมูลสำคัญในการสนทนากลุ่ม คือ ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 8 คน โดยเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ มีค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาอยู่ระหว่าง 0.67 - 1.00 ความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.96 และแบบบันทึกการสนทนากลุ่ม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า

1. การบริหารกิจการลูกเสือในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี โดยภาพรวมและรายด้านมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านผู้บริหาร ด้านการจัดหมวดกิจกรรมลูกเสือ ด้านผู้กำกับลูกเสือ และด้านลูกเสือ

2. แนวทางการบริหารกิจการลูกเสือในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี มีดังนี้ 1) ด้านลูกเสือ โรงเรียนควรส่งเสริมให้ลูกเสือสามารถนำทักษะความรู้จากวิชาลูกเสือไปใช้ได้อย่างแท้จริงให้เกิดลักษณะนิสัยจิตอาสา และควรส่งเสริมให้ลูกเสือมีคุณธรรม จริยธรรมแบบยั่งยืน 2) ด้านผู้บริหาร ผู้บริหาร

ควรให้ความสำคัญศึกษาและเข้าใจหลักสูตรของลูกเสือในแต่ละระดับชั้น และขยายผลสู่ผู้กำกับลูกเสือ มีการวางแผนเพื่อขับเคลื่อนกิจกรรมลูกเสือในโรงเรียนในการพัฒนากิจกรรมลูกเสือให้เข้าสู่การแข่งขันด้านทักษะลูกเสือสู่ความเป็นเลิศ 3) ด้านผู้กำกับลูกเสือ ผู้กำกับลูกเสือ หรือครูที่ได้รับมอบหมายให้สอนลูกเสือควรให้ความสำคัญ ศึกษาหลักสูตรในแต่ละระดับชั้น เพื่อที่จะนำไปสอนให้ลูกเสือนั้นปฏิบัติได้ถูกต้องตามหลักสูตร โดยมีการพัฒนาตนเองอย่างสม่ำเสมอ เพิ่มพูนความรู้ในด้านลูกเสือ และผู้กำกับลูกเสือควรแต่งกายลูกเสือให้ถูกระเบียบ และแต่งเป็นประจำในทุกสัปดาห์ เพื่อเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ลูกเสือ และ 4) ด้านการจัดหมวดกิจกรรมลูกเสือ สถานศึกษาควรจัดกิจกรรมตามหลักสูตรลูกเสือที่กำหนด โดยเน้นปฏิบัติ 5 ขั้นตอน แบ่งฐานความรู้ให้ได้เรียน เน้นการปฏิบัติให้เกิดความสนุกในการเรียน มีการอบรมให้ความรู้ฝึกทักษะในด้านระเบียบวินัย

คำสำคัญ : การบริหาร, ลูกเสือ, กิจการลูกเสือ

Abstract

The purposes of this research were to study the boy scout administration in schools and the guidelines for the boy scout administration in schools under the Secondary Educational Service Area Office Kanchanaburi.

The samples consisted of 318 administrators and teachers in schools under the Secondary Educational Service Area Office Kanchanaburi, obtained by stratified random sampling. The research instruments were a five – level - rating scale questionnaire with content validity at 0.67 - 1.00 and the reliability at 0.96, and the

*พฤทธิอุกฤษฏ์ ช่างเรือนกุล

E-mail : krudream99@gmail.com

samples consisted of 8 experts selected by purposive random sampling. The data were analyzed by using percentage, mean, standard deviation, and content analysis.

The results of the study were as follows:

1. The boy scout administration in schools under the Secondary Educational Service Area Office Kanchanaburi was overall and in each individual aspect were at a high level, ranking in descending order as: the scout, scout activity, scout leader, and school administrator.

2. The guidelines for the boy scout administration in schools under the Secondary Educational Service Area Office Kanchanaburi were as follows: 1) The schools should encourage scouts to be able to apply skills and knowledge from scouting to develop the character of volunteerism. The schools should encourage scouts to have morality and sustainable ethics. 2) The administrators should give importance to study and understand the boy scout curriculum at each grade level. Expanding the results to scout directors so that the director has a consistent understanding of the curriculum. To develop scouting activities according to the curriculum to be appropriate. There is a plan to set scout activities in schools to develop scout activities into competitions in scout skills towards excellence. 3) Scout director or teachers assigned to teach boy scouts should give importance to studying the curriculum at each grade level. In order to teach the boy scouts to follow the curriculum correctly. 4) Educational institutions should organize activities according to the specified boy scout curriculum. Focusing on 5 steps sharing the knowledge base for learning emphasis on practice to create fun in learning. There is training to provide knowledge and skills in discipline. Correct scouting ceremonies in content and curriculum.

Keywords : Administration, Boy Scouts, Boy Scout Affairs

1. บทนำ

พระราชบัญญัติลูกเสือ พ.ศ. 2551 ได้กำหนดวัตถุประสงค์ของคณะลูกเสือแห่งชาติว่าเพื่อพัฒนาลูกเสือ ทั้งทางกาย สติปัญญา จิตใจและศีลธรรม ให้เป็นพลเมืองที่มีความรับผิดชอบ และช่วยสร้างสรรค์สังคมให้เกิดความสามัคคีและเจริญก้าวหน้า ทั้งนี้เพื่อความสงบสุข และความมั่นคงของประเทศชาติ ตามแนวทางดังต่อไปนี้ ให้มีนิสัยในการสังเกตจดจำ เชื่อฟัง และพึ่งตนเองให้ซื่อสัตย์ สุจริต มีระเบียบวินัยและเห็นอกเห็นใจผู้อื่น ให้รู้จักบำเพ็ญตนเพื่อสาธารณประโยชน์ ให้รู้จักทำการฝีมือ และฝึกฝนให้ทำกิจการต่าง ๆ ตามความเหมาะสมให้รู้จักรักษาและส่งเสริมจารีตประเพณี วัฒนธรรมและความมั่นคงของประเทศชาติ (สำนักงานคณะกรรมการลูกเสือแห่งชาติ, 2551)

สำนักพัฒนากิจกรรมนักเรียน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2560) ได้กำหนดนโยบายในการพัฒนากิจการลูกเสือให้โรงเรียนนำสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม โดยส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนลูกเสือในทุกโรงเรียนทุกระดับชั้น มุ่งเน้นการจัดกิจกรรมวันสำคัญทางลูกเสือ กิจกรรมทักษะการดำรงชีวิต กิจกรรมสัญลักษณ์ของลูกเสือ ตลอดจนกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ อันจะส่งผลต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ ซึ่งควรมีการยกย่องเชิดชูเกียรติแก่โรงเรียน ผู้บริหาร ครู และนักเรียนที่ทุ่มเทในการพัฒนากิจกรรมลูกเสือ

จากรายงานการประชุมปฏิบัติการครูหัวหน้างานลูกเสือ - เนตรนารี ในสถานศึกษา จังหวัดนครปฐม ประจำปี 2561 พอสรุปได้ว่า ด้านผู้เรียนส่วนใหญ่ขาดความอดทน กิจกรรมลูกเสือบางอย่างไม่สามารถปฏิบัติได้ จำนวนนักเรียนที่เข้ากิจกรรมลูกเสือมีน้อย ไม่สามารถจัดหมวดหมู่ได้ครบตามกระบวนการลูกเสือ - เนตรนารี และการแต่งกายไม่ถูกต้องตามระเบียบ ครูผู้สอนลูกเสือ - เนตรนารี มีปัญหาทั้งเชิงปริมาณและคุณภาพ

จากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาวิจัย แนวทางการบริหารงานกิจการลูกเสือในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี เพื่อเป็นแนวทางสำหรับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี และผู้บริหารสถานศึกษาสามารถนำข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับการบริหารงานกิจการลูกเสือ ไปปรับใช้การดำเนินงานในสถานศึกษาให้เกิดประโยชน์สูงสุด

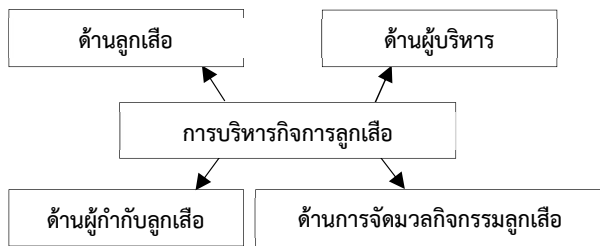
2. วัตถุประสงค์การวิจัย

2.1 เพื่อศึกษาการบริหารกิจการลูกเสือในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี

2.2 เพื่อศึกษาแนวทางการบริหารกิจการลูกเสือในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี

3. กรอบแนวคิดการวิจัย

ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาแนวทางการบริหารงานกิจการลูกเสือของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี เกี่ยวกับการประเมินคุณภาพงานลูกเสือภายในสถานศึกษา สำนักลูกเสือ ยุวกาชาดและกิจการนักเรียน สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ (2551) ประกอบด้วย 4 ด้าน ได้แก่ ด้านลูกเสือ ด้านผู้บริหาร ด้านผู้กำกับลูกเสือ และด้านการจัดมวลกิจกรรมลูกเสือ โดยสร้างเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัยได้ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

4. วิธีการดำเนินการวิจัย

4.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

4.1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี จำนวน 1,892 คน จำแนก เป็นผู้บริหาร 78 คน และครู 1,814 คน

4.1.2 กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย

4.1.2.1 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการเก็บข้อมูล คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี จำนวน 318 คน โดยใช้ตารางเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970) ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 โดยใช้การสุ่มแบบชั้นภูมิ จำแนกตามสหวิทยาเขต

4.1.2.2 ผู้ให้ข้อมูลในการสนทนากลุ่ม คือ ผู้ทรงคุณวุฒิด้านลูกเสือ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูหัวหน้างานลูกเสือ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี จำนวน 8 คน โดยการเลือกตัวอย่างแบบเจาะจง (purposive sampling)

4.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ แบ่งเป็น 2 ประเภท คือ

4.2.1 แบบสอบถาม โดยแบ่งเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 5 ข้อ คือ เพศ ประสบการณ์ในการสอนลูกเสือ ตำแหน่งวุฒิทางลูกเสือ และสหวิทยาเขต

ตอนที่ 2 การบริหารกิจการลูกเสือในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี จำนวน 40 ข้อ

4.2.2 แบบบันทึกการสนทนากลุ่ม เกี่ยวกับแนวทางการบริหารกิจการลูกเสือในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี ซึ่งมี 4 ด้าน คือ ด้านลูกเสือ ด้านผู้บริหาร ด้านผู้กำกับลูกเสือ และด้านการจัดมวลกิจกรรมลูกเสือ

4.2.3 คุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย โดยวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้อง เท่ากับ 1.00 จำนวน 35 ข้อ และเท่ากับ 0.67 จำนวน 5 ข้อ และความเชื่อมั่นทั้งฉบับ เท่ากับ 0.96 และคุณภาพแบบบันทึกสนทนากลุ่ม เท่ากับ 1.00 จำนวน 5 ข้อ

4.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการรวบรวมข้อมูลตามลำดับต่อไปนี้

4.3.1 ผู้วิจัยดำเนินการส่งแบบสอบถามออนไลน์ ทางออนไลน์ และประสานงานทางโทรศัพท์ในการติดตามเก็บแบบสอบถามจากผู้บริหารและครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรีด้วยตนเอง โดยผู้วิจัยส่งแบบสอบถามไปยังโรงเรียนเพื่อแจกให้กับผู้บริหารและครู ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 318 ชุด

4.3.2 การจัดสนทนากลุ่ม (focus group) ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการสนทนากลุ่ม เพื่อศึกษาทัศนคติและความเห็นของแต่ละบุคคลที่มีต่อแนวทางการบริหารงานกิจการลูกเสือในสถานศึกษา จากผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 8 คน ประกอบด้วย ผู้ทรงคุณวุฒิด้านลูกเสือ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูหัวหน้างานลูกเสือและครูผู้สอนลูกเสือ

4.4 การวิเคราะห์ข้อมูล การจัดทำกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูลสำหรับการวิจัย ดังต่อไปนี้

4.4.1 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ (frequency) และร้อยละ (percentage)

4.4.2 วิเคราะห์การบริหารงานกิจการลูกเสือตามเกณฑ์การประเมินคุณภาพลูกเสือ วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) จำแนกเป็นรายข้อ รายด้านและรวมทุกด้าน โดยใช้เกณฑ์การแปลความหมายของเบสต์ (Best, 1981)

4.4.3 วิเคราะห์แนวทางการบริหารงานกิจการลูกเสือในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาภาคกลางบุรี จากการจัดสนทนากลุ่ม โดยวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (content analysis)

5. ผลการวิจัย

5.1 การบริหารงานกิจการลูกเสือในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาภาคกลางบุรี โดยการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แล้วนำเสนอผลการวิเคราะห์ ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 การบริหารงานกิจการลูกเสือในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาภาคกลางบุรี ในภาพรวม

การบริหารงานกิจการลูกเสือ ในสถานศึกษา	\bar{X}	S.D.	ระดับ การปฏิบัติ
1. ด้านลูกเสือ	4.20	0.51	มาก
2. ด้านผู้บริหาร	4.33	0.49	มาก
3. ด้านผู้กำกับลูกเสือ	4.32	0.51	มาก
4. ด้านการจัดมวลกิจกรรมลูกเสือ	4.33	0.50	มาก
รวมเฉลี่ย	4.29	0.46	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า การบริหารงานกิจการลูกเสือในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาภาคกลางบุรี ในภาพรวม มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.29$, S.D. = 0.46) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากทุกด้านเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย คือ ด้านผู้บริหาร ($\bar{X} = 4.33$, S.D. = 0.49) รองลงมา คือ ด้านการจัดมวลกิจกรรมลูกเสือ ($\bar{X} = 4.33$, S.D. = 0.50) ด้านผู้กำกับลูกเสือ ($\bar{X} = 4.32$, S.D. = 0.51) และด้านลูกเสือ ($\bar{X} = 4.20$, S.D. = 0.51) ตามลำดับ

5.2 แนวทางการบริหารงานกิจการลูกเสือในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาภาคกลางบุรี ผลการจัดสนทนากลุ่มจากผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 8 คน ประกอบด้วย ผู้ทรงคุณวุฒิด้านลูกเสือ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูหัวหน้างานลูกเสือ และครูผู้สอนลูกเสือ เพื่อศึกษาทัศนคติและความเห็นของแต่ละบุคคลที่มีต่อแนวทางการบริหารงานกิจการลูกเสือในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาภาคกลางบุรี เพื่อศึกษาความคิดเห็นของแต่ละบุคคลที่มีต่อแนวทางการบริหารงานกิจการลูกเสือในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาภาคกลางบุรี ดังนี้

5.2.1 ด้านลูกเสือ มีแนวทางการบริหารงานกิจการลูกเสือในสถานศึกษา ดังนี้

5.2.1.1 โรงเรียนควรฝึกฝนให้ลูกเสือมีความภาคภูมิใจทุกครั้งเมื่อแต่งกายในเครื่องแบบลูกเสือ

5.2.1.2 โรงเรียนควรส่งเสริมให้ลูกเสือควรสามารถนำทักษะความรู้ จากวิชาลูกเสือไปใช้ได้ อย่างแท้จริง ให้เกิดลักษณะนิสัย จิตอาสา ช่วยเหลือผู้อื่นโดยสำนึกของตนเองและสามารถเชิญชวนผู้อื่นให้ปฏิบัติตามด้วยความเต็มใจ

5.2.1.3 โรงเรียนควรส่งเสริมให้ลูกเสือมีคุณธรรม จริยธรรมแบบยั่งยืน โดยยึดหลักคำปฏิญาณลูกเสือ และกฎของลูกเสือเป็นบรรทัดฐาน โดยฝึกฝนจนเกิดเป็นนิสัยที่สามารถติดตัวไปได้อย่างยั่งยืน

5.2.2 ด้านผู้บริหาร มีแนวทางการบริหารงานกิจการลูกเสือในสถานศึกษา ดังนี้

5.2.2.1 ผู้บริหารควรให้ความสำคัญ ศึกษาและเข้าใจหลักสูตรของลูกเสือในแต่ละระดับชั้น และขยายผลสู่ผู้กำกับลูกเสือ เพื่อให้ผู้กำกับมีความเข้าใจในหลักสูตรที่ตรงกัน เพื่อพัฒนากิจการลูกเสือตามหลักสูตรให้มีความเหมาะสม มีการวางแผนเพื่อขับเคลื่อนกิจกรรมลูกเสือในโรงเรียนในการพัฒนากิจกรรมลูกเสือให้เข้าสู่การแข่งขันด้านทักษะลูกเสือสู่ความเป็นเลิศ

5.2.2.2 โรงเรียนควรดำเนินการประชุมชี้แจงความสำคัญ นำประเด็นที่ได้จากการจัดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ หรือประเด็นจากการเรียนการสอนมากำหนดหัวข้อในการทำวิจัย โดยสามารถแก้ไข พัฒนาได้อย่างเป็นรูปธรรม กำหนดปฏิทินในการนิเทศ กำกับติดตามจากผู้บริหาร คณะครูสามารถนำไปประเมินผลการปฏิบัติงาน ข้อตกลงในการพัฒนางาน ได้อย่างน้อยปีละ 1 เรื่อง

5.2.3 ด้านผู้กำกับลูกเสือ มีแนวทางการบริหารงานกิจการลูกเสือในสถานศึกษา ดังนี้

5.2.3.1 ผู้กำกับลูกเสือ หรือครูที่ได้รับมอบหมายให้สอนลูกเสือควรให้ความสำคัญ ศึกษา หลักสูตรในแต่ละระดับชั้น เพื่อที่จะนำไปสอนให้ลูกเสือนั้นปฏิบัติได้ถูกต้องตามหลักสูตร

5.2.3.2 ผู้กำกับลูกเสือควรเปิดใจรักในลูกเสือโดยมีการพัฒนาตนเองอย่างสม่ำเสมอ เพิ่มพูนความรู้ในด้านลูกเสือ ทั้งในด้านคุณวุฒิและวิชาชีพของผู้บังคับบัญชาลูกเสือ เพื่อที่จะสามารถนำกิจกรรมลูกเสือในโรงเรียนได้อย่างถูกต้องตามหลักสูตร และนำลูกเสือในโรงเรียนให้เกิดความรัก และศรัทธาในวิชาชีพลูกเสือ

5.2.3.3 ผู้กำกับลูกเสือควรแต่งกายลูกเสือให้ลูกระเบียบ และแต่งเป็นประจำในทุกสัปดาห์เพื่อเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ลูกเสือ

5.2.4 ด้านการจัดมวลกิจกรรมลูกเสือ มีแนวทางการบริหารงานกิจการลูกเสือในสถานศึกษา ดังนี้

5.2.4.1 สถานศึกษาควรจัดกิจกรรมตามหลักสูตรลูกเสือที่กำหนด โดยเน้นปฏิบัติ 5 ขั้นตอน แบ่งฐานความรู้ให้ได้เรียน เน้นการปฏิบัติให้เกิดความสนุกในการเรียน มีการอบรมให้ความรู้ฝึกทักษะในด้านระเบียบวินัย การประกอบพิธีการทางลูกเสือที่ถูกต้องในเนื้อหาและหลักสูตร

5.2.4.2 สถานศึกษาควรจัดกิจกรรมเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม ตามกฎ และคำปฏิญาณลูกเสือและหลักธรรมของศาสนา เป็นประจำในทุกสัปดาห์

5.2.4.3 สถานศึกษาควรจัดการฝึกอบรมวิชาเฉพาะ วิชาพิเศษ เพื่อให้ลูกเสือได้เรียนรู้ในเรื่องราวสิ่งใหม่ ๆ เพื่อตอบโจทย์ความสนใจแก่ลูกเสือ ทำให้ลูกเสือเกิดความรัก ความศรัทธาในลูกเสือ

6. สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง แนวทางการบริหารงานกิจการลูกเสือในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี สรุปผลการวิจัย ดังนี้

6.1 การบริหารงานกิจการลูกเสือในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี ในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย คือ ด้านผู้บริหาร รองลงมาคือ ด้านการจัดมวลกิจกรรมลูกเสือ ด้านผู้กำกับลูกเสือ และด้านลูกเสือ

6.2 แนวทางการบริหารงานกิจการลูกเสือในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี โดยใช้วิธีสนทนากลุ่มจากผู้ทรงคุณวุฒิ ดังนี้

6.2.1 ด้านลูกเสือ มีแนวทางการบริหารงานกิจการลูกเสือในสถานศึกษา ดังนี้ โรงเรียนควรฝึกฝนให้ลูกเสือมีความภาคภูมิใจทุกครั้ง เมื่อแต่งกายในเครื่องแบบลูกเสือ โรงเรียนควรส่งเสริมให้ลูกเสือควรสามารถนำทักษะความรู้จากวิชาลูกเสือไปใช้ได้อย่างแท้จริง ให้เกิดลักษณะนิสัยจิตอาสา ช่วยเหลือผู้อื่น โดยสำนึกของตนเองและสามารถเชิญชวนผู้อื่นให้ปฏิบัติตามด้วยความเต็มใจ และควรส่งเสริมให้ลูกเสือมีคุณธรรม จริยธรรมแบบยั่งยืน โดยยึดหลักคำปฏิญาณลูกเสือ และกฎของลูกเสือเป็นบรรทัดฐาน โดยฝึกฝนจนเกิดเป็นนิสัยที่สามารถติดตัวไปได้อย่างยั่งยืน

6.2.2 ด้านผู้บริหาร มีแนวทางการบริหารงานกิจการลูกเสือในสถานศึกษา ดังนี้ ผู้บริหารควรให้ความสำคัญศึกษาและเข้าใจหลักสูตรของลูกเสือในแต่ละระดับชั้น และขยายผลสู่ผู้กำกับลูกเสือ เพื่อให้ผู้กำกับมีความเข้าใจในหลักสูตรที่ตรงกัน เพื่อพัฒนากิจการลูกเสือตามหลักสูตรให้มีความเหมาะสม มีการวางแผนเพื่อขับเคลื่อนกิจกรรมลูกเสือในโรงเรียนในการพัฒนากิจการลูกเสือให้เข้าสู่

การแข่งขันด้านทักษะลูกเสือสู่ความเป็นเลิศ และโรงเรียนควรดำเนินการประชุมชี้แจงความสำคัญ นำประเด็นที่ได้จากการจัดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ หรือประเด็นจากการเรียนการสอนมากำหนดหัวข้อในการทำวิจัย โดยสามารถแก้ไข พัฒนาได้อย่างเป็นรูปธรรม กำหนดปฏิทินในการนิเทศ กำกับ ติดตามจากผู้บริหาร คณะครูสามารถนำไปประเมินผลการปฏิบัติงาน ข้อตกลงในการพัฒนางาน ได้อย่างน้อยปีละ 1 เรื่อง

6.2.3 ด้านผู้กำกับลูกเสือ มีแนวทางการบริหารงานกิจการลูกเสือในสถานศึกษา ดังนี้ ผู้กำกับลูกเสือ หรือครูที่ได้รับมอบหมายให้สอนลูกเสือควรให้ความสำคัญศึกษาหลักสูตรในแต่ละระดับชั้น เพื่อที่จะนำไปสอนให้ลูกเสือนั้นปฏิบัติได้ถูกต้องตามหลักสูตร ผู้กำกับลูกเสือควรเปิดใจรักในลูกเสือ โดยมีการพัฒนาตนเองอย่างสม่ำเสมอ เพิ่มพูนความรู้ในด้านลูกเสือ ทั้งในด้านคุณวุฒิและวิชาพิเศษของผู้บังคับบัญชาลูกเสือ เพื่อที่จะสามารถนำกิจกรรมลูกเสือในโรงเรียนได้อย่างถูกต้องตามหลักสูตร และนำลูกเสือในโรงเรียนให้เกิดความรัก และศรัทธาในวิชาชีพลูกเสือ และผู้กำกับลูกเสือควรแต่งกายลูกเสือให้ถูกระเบียบ และแต่งเป็นประจำในทุกสัปดาห์เพื่อเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ลูกเสือ

6.2.4 ด้านการจัดมวลกิจกรรมลูกเสือ มีแนวทางการบริหารงานกิจการลูกเสือในสถานศึกษา ดังนี้ สถานศึกษาควรจัดกิจกรรมตามหลักสูตรลูกเสือที่กำหนด โดยเน้นปฏิบัติ 5 ขั้นตอน แบ่งฐานความรู้ให้ได้เรียน เน้นการปฏิบัติให้เกิดความสนุกในการเรียน มีการอบรมให้ความรู้ฝึกทักษะในด้านระเบียบวินัย การประกอบพิธีการทางลูกเสือที่ถูกต้องในเนื้อหาและหลักสูตร สถานศึกษาควรจัดกิจกรรมเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม ตามกฎ และคำปฏิญาณลูกเสือและหลักธรรมของศาสนา เป็นประจำในทุกสัปดาห์ และสถานศึกษาควรจัดการฝึกอบรมวิชาเฉพาะ วิชาพิเศษ เพื่อให้ลูกเสือได้เรียนรู้ในเรื่องราวสิ่งใหม่ ๆ เพื่อตอบโจทย์ความสนใจแก่ลูกเสือ ทำให้ลูกเสือเกิดความรัก ความศรัทธาในลูกเสือ

7. อภิปรายผลการวิจัย

ผลการวิจัยเรื่อง แนวทางการบริหารงานกิจการลูกเสือในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี สามารถอภิปรายผลการวิจัย ดังนี้

7.1 การบริหารงานกิจการลูกเสือในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี ในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี ตระหนักและให้ความสำคัญกับการบริหารงานลูกเสือในสถานศึกษา เนื่องจากกิจการลูกเสือ คือ กิจกรรมที่ทางสถานศึกษาจัดตามวัตถุประสงค์ของคณะลูกเสือโลก

และคณะลูกเสือแห่งชาติเพื่อพัฒนาพฤติกรรมโดยใช้กระบวนการลูกเสือที่ทำให้ลูกเสือเกิดการพัฒนาด้านตนเอง มีคุณธรรม จริยธรรม วัฒนธรรมอันดีงาม มีความเคารพในสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ ระบอบประชาธิปไตย และสามารถนำความรู้ไปใช้ได้ในชีวิตจริง ซึ่งมีความสำคัญต่อผู้เรียนไม่น้อยกว่าความรู้ทางวิชาการ สถานศึกษาทุกแห่งในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี จึงมุ่งมั่นในการจัดการเรียนรู้เกี่ยวกับกิจกรรมลูกเสืออย่างมีคุณภาพ เพื่อให้ผู้เรียนได้รับความรู้ ทักษะอย่างเต็มตามศักยภาพ สอดคล้องกับงานวิจัยของ เนตรดาว ปาลรัตน์ (2555) ผลการวิจัยพบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ภัทรชัย ธรรมคุณชัย (2557) ผลการวิจัยพบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก

7.2 แนวทางการบริหารงานกิจการลูกเสือในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี อภิปรายผลการวิจัยในแต่ละด้าน ได้ดังนี้

7.2.1 ด้านลูกเสือ มีแนวทางการบริหารงานกิจการลูกเสือในสถานศึกษา ดังนี้ โรงเรียนควรฝึกฝนให้ลูกเสือมีความภาคภูมิใจทุกครั้งเมื่อแต่งกายในเครื่องแบบลูกเสือ โรงเรียนควรส่งเสริมให้ลูกเสือควรสามารถนำทักษะความรู้จากวิชาลูกเสือไปใช้ได้อย่างแท้จริง ให้เกิดลักษณะนิสัยจิตอาสา ช่วยเหลือผู้อื่นโดยสำนึกของตนเองและสามารถเชิญชวนผู้อื่นให้ปฏิบัติตามด้วยความเต็มใจ และควรส่งเสริมให้ลูกเสือมีคุณธรรม จริยธรรมแบบยั่งยืน โดยยึดหลักคำปฏิญาณลูกเสือ และกฎของลูกเสือเป็นบรรทัดฐาน โดยฝึกฝนจนเกิดเป็นนิสัยที่สามารถติดตัวไปได้อย่างยั่งยืน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ลูกเสือนั้นมีลักษณะของตัวบ่งชี้ ได้แก่ การปฏิบัติตามคำปฏิญาณและกฎของลูกเสือ การช่วยเหลือผู้อื่น ชุมชน ชาติ บ้านเมืองและสังคมโลก พร้อมทั้งควรมีความเป็นระเบียบวินัย มีความตระหนักในคุณค่าการเป็นลูกเสือ สามารถเรียนรู้และมีทักษะสัญลักษณ์ลูกเสือตามประเภท ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาจึงควรส่งเสริมให้การจัดการเรียนรู้วิชาลูกเสือโดยมีกระบวนการตามแนวทางดังกล่าว เพื่อให้ลูกเสือในสถานศึกษาทุกแห่งประสบผลสำเร็จตามตัวบ่งชี้อย่างมีคุณภาพ สอดคล้องกับงานวิจัยของ สรรพสิทธิ์ ศรีระวรรณ (2563) ผลการวิจัยพบว่า ด้านลูกเสือนั้น โรงเรียนควรสนับสนุนให้ลูกเสือสามารถนำความรู้จากวิชาลูกเสือไปใช้ให้เกิดลักษณะนิสัยจิตอาสา ช่วยเหลือผู้อื่น

7.2.2 ด้านผู้บริหาร มีแนวทางการบริหารงานกิจการลูกเสือในสถานศึกษา ดังนี้ ผู้บริหารควรให้ความสำคัญศึกษาและเข้าใจหลักสูตรของลูกเสือในแต่ละระดับชั้น และขยายผลสู่ผู้กำกับลูกเสือ เพื่อให้ผู้กำกับมีความเข้าใจในหลักสูตรที่ตรงกัน เพื่อพัฒนากิจการลูกเสือตามหลักสูตร

ให้มีความเหมาะสม มีการวางแผนเพื่อขับเคลื่อนกิจกรรมลูกเสือในโรงเรียนในการพัฒนากิจกรรมลูกเสือให้เข้าสู่การแข่งขันด้านทักษะลูกเสือสู่ความเป็นเลิศ และโรงเรียนควรดำเนินการประชุมชี้แจงความสำคัญ นำประเด็นที่ได้จากการจัดประชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ หรือประเด็นจากการเรียนการสอน มากำหนดหัวข้อในหารทำวิจัย โดยสามารถแก้ไข พัฒนาได้อย่างเป็นรูปธรรม กำหนดปฏิทินในการนิเทศ กำกับติดตามจากผู้บริหาร คณะครูสามารถนำไปประเมินผลการปฏิบัติงาน ข้อตกลงในการพัฒนางาน ได้อย่างน้อยปีละ 1 เรื่อง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหาร คือผู้นำห้องครุประสบผลสำเร็จในภารกิจต่าง ๆ ดังนั้นผู้บริหารจึงควรพัฒนาด้านตนเองให้มีวุฒิทางลูกเสือ กำหนดนโยบาย แผนพัฒนาและระบบการบริหาร ส่งเสริม นิเทศการจัดการเรียนการสอนลูกเสือทุกประเภทและทุกระดับชั้น รวมทั้งสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน เพื่อให้การบริหารงานลูกเสือในสถานศึกษาบรรลุวัตถุประสงค์ สอดคล้องกับงานวิจัยของ สายฟ้า หาสิสุข (2563) ผลการวิจัยพบว่า ด้านผู้บริหาร มีแนวทางคือ การกำหนดนโยบาย นิเทศติดตามการจัดการกิจกรรมลูกเสือ - เนตรนารี อย่างต่อเนื่อง

7.2.3 ด้านผู้กำกับลูกเสือ มีแนวทางการบริหารงานกิจการลูกเสือในสถานศึกษา ดังนี้ ผู้กำกับลูกเสือ หรือครูที่ได้รับมอบหมายให้สอนลูกเสือควรให้ความสำคัญ ศึกษาหลักสูตรในแต่ละระดับชั้น เพื่อที่จะนำไปสอนให้ลูกเสือนั้นปฏิบัติได้ถูกต้องตามหลักสูตร ผู้กำกับลูกเสือควรเปิดใจรักในลูกเสือ โดยมีการพัฒนาด้านตนเองอย่างสม่ำเสมอ เพิ่มพูนความรู้ในด้านลูกเสือ ทั้งในด้านคุณวุฒิและวิชาชีพพิเศษของผู้บังคับบัญชาลูกเสือ เพื่อที่จะสามารถนีกิจกรรมลูกเสือในโรงเรียนได้อย่างถูกต้องตามหลักสูตร และนำลูกเสือในโรงเรียนให้เกิดความรัก และศรัทธาในวิชาชีพลูกเสือ และผู้กำกับลูกเสือควรแต่งกายลูกเสือให้ถูกระเบียบ และแต่งเป็นประจำในทุกสัปดาห์เพื่อเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ลูกเสือ ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะผู้กำกับลูกเสือนั้นมีความสำคัญอย่างมาก เนื่องจากเป็นผู้ที่เป็นหลักด้านการจัดการเรียนรู้ให้แก่ลูกเสือ และเป็นแบบอย่างในด้านการปฏิบัติของลูกเสือด้วย หากผู้กำกับลูกเสือมีการดำเนินกิจกรรมที่ตรงตามหลักสูตร พร้อมทั้งดำรงตนเป็นแบบอย่างที่ดีแล้วนั้น ย่อมส่งผลให้ลูกเสือปฏิบัติตาม ก่อให้เกิดการเรียนรู้ที่มีคุณภาพของลูกเสือในสถานศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของ วรวิทย์ หอมวงษ์ และ นงลักษณ์ ใจฉลาด (2565) ผลการวิจัยพบว่า ด้านผู้กำกับลูกเสือมีแนวทางคือ สถานศึกษาควรจัดให้มีการวางแผนพัฒนาบุคลากรทางลูกเสือให้เพิ่มคุณวุฒิ ส่งเสริมให้ผู้กำกับลูกเสือเข้าร่วมกิจกรรมชุมนุมลูกเสือระดับต่าง ๆ เพื่อเป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอนลูกเสือในสถานศึกษา

7.2.4 ด้านการจัดมวลกิจกรรมลูกเสือ มีแนวทางการบริหารงานกิจการลูกเสือในสถานศึกษา ดังนี้ สถานศึกษาควรจัดกิจกรรมตามหลักสูตรลูกเสือที่กำหนด โดยเน้นปฏิบัติ 5 ขั้นตอน แบ่งฐานความรู้ให้ได้เรียน เน้นการปฏิบัติให้เกิดความสนุกในการเรียน มีการอบรมให้ความรู้ ฝึกทักษะในด้านระเบียบวินัย การประกอบพิธีการทางลูกเสือที่ถูกต้อง ในเนื้อหาและหลักสูตร สถานศึกษาควรจัดกิจกรรมเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม ตามกฎ และคำปฏิญาณลูกเสือและหลักธรรมของศาสนา เป็นประจำในทุกสัปดาห์ และสถานศึกษาควรจัดการฝึกอบรมวิชาเฉพาะ วิชาพิเศษ เพื่อให้ลูกเสือได้เรียนรู้ในเรื่องราวสิ่งใหม่ ๆ เพื่อตอบโจทยความสนใจแก่ลูกเสือ ทำให้ลูกเสือเกิดความรัก ความศรัทธาในลูกเสือ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะกิจกรรมที่สถานศึกษาจัดให้แก่ลูกเสือนั้นต้องเป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมการแก้ปัญหา มีการสอดแทรกกิจกรรมในเชิงปฏิบัติและบูรณาการความสนใจของผู้เรียน ผู้บริหารสถานศึกษาจึงต้องตระหนัก ให้ความสำคัญเกี่ยวกับการจัดมวลกิจกรรมลูกเสือของโรงเรียน เพื่อให้การดำเนินกิจกรรมบรรลุตามวัตถุประสงค์ สอดคล้องกับงานวิจัยของสรรพสิทธิ์ ศรีระวรรณ (2563) ผลการวิจัยพบว่า ด้านการจัดมวลกิจกรรมลูกเสือ มีแนวทางคือ สถานศึกษาฝึกอบรมและจัดกิจกรรมเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม ตามกฎ และคำปฏิญาณลูกเสือ

8. ข้อเสนอแนะ

8.1 ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

8.1.1 สถานศึกษาควรส่งเสริม สนับสนุนให้นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมเทิดทูนสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ จารีตประเพณีวัฒนธรรมของชาติ และของท้องถิ่นอยู่เสมอ เพื่อให้ลูกเสือมีความจงรักภักดีและเป็นแบบอย่างที่ดีต่อผู้อื่น

8.1.2 สถานศึกษาควรส่งเสริมให้ผู้กำกับลูกเสือมีคุณสมบัติตรงตามประเภทลูกเสือของสถานศึกษา เพื่อให้สามารถจัดกิจกรรมที่ก่อให้เกิดความรู้ ทักษะแก่ลูกเสืออย่างถูกต้อง

8.1.3 สถานศึกษาควรสนับสนุนให้กองลูกเสือมีการจัดกิจกรรมส่งเสริมความสามัคคี และส่งเสริมความมั่นคงของประเทศชาติ

8.1.4 ผู้บริหารสถานศึกษาควรเข้ารับการพัฒนาตนเอง ด้านการมีวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ กลยุทธ์ในการพัฒนา กิจการลูกเสือของโรงเรียน เพื่อขับเคลื่อนกิจการลูกเสือให้มีความก้าวหน้าต่อไป

8.2 ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

8.2.1 ควรศึกษาเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหาร กิจการลูกเสือ - เนตรนารี ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี

8.2.2 ควรศึกษาเรื่องการพัฒนากลยุทธ์การบริหาร กิจการลูกเสือ - เนตรนารี ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี

9. เอกสารอ้างอิง

- เนตรดาว ปาลรัตน์. (2555). การบริหารงานกิจการ ลูกเสือโรงเรียนเอกชนระดับประถมศึกษา อำเภอสายบุรี จังหวัดปัตตานี. วิทยานิพนธ์ ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการ บริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย ราชภัฏสงขลา.
- ภัทรชัย ธรรมคุณชัย. (2557). การบริหารกิจการลูกเสือ สามัญรุ่นใหญ่ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการ บริหารสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาหนองคาย เขต 2. วิทยานิพนธ์ ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการ บริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย ราชภัฏมหาสารคาม.
- วรวิทย์ หอมวงษ์ และ นางลักษณ์ ใจฉลาด. (2565, (กันยายน-ตุลาคม). การศึกษาสภาพและแนว ทางการดำเนินการงานลูกเสือวิสามัญของ สถานศึกษา สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดพิษณุโลก. *วิจัยวิชาการ*, 5, (5), หน้า 51-64.
- สรรพสิทธิ์ ศรีระวรรณ. (2563, มกราคม-มีนาคม). การพัฒนาแนวทางการบริหารการจัดกิจกรรม ลูกเสือ-เนตรนารีในสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23. *การ บริหารการศึกษาและภาวะผู้นำ มหาวิทยาลัย ราชภัฏสกลนคร*, 8, (30), หน้า 128-136.
- สายฟ้า หาสีสุข. (2563). การพัฒนาแนวทางการบริหาร กิจการลูกเสือ-เนตรนารีในสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา บุรีรัมย์เขต 4. วิทยานิพนธ์ ปริญญาการศึกษา มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนา การศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย มหาสารคาม.
- สำนักงานคณะกรรมการลูกเสือแห่งชาติ. (2551). *พระราชบัญญัติลูกเสือ พ.ศ. 2551*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการลูกเสือแห่งชาติ.
- สำนักพัฒนากิจกรรมนักเรียน สำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2560). *หลักเกณฑ์และ วิธีการคัดเลือกโรงเรียนต้นแบบลูกเสือ*. กรุงเทพฯ: สำนักพัฒนากิจกรรมนักเรียน.

สำนักลูกเสือ ยุวกาชาดและกิจการนักเรียน สำนักงาน
ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. (2551). **เกณฑ์การ
ประเมินคุณภาพงานลูกเสือภายใน
สถานศึกษา**. กรุงเทพฯ: สกสค. ลาดพร้าว.

Best, J. W. (1981). **Research in education**.
(4th ed.). New Jersey: Prentice Hall.

Krejcie, R. V., & Morgan, D. W. (1970).
Determining sample size for research
activities. **Educational and Psychological
Measurement**, 30, (3), pp. 607-610.